

Elméleti mechanika A

Kapás Kornél

2. Beadandó

2.1. Feladat. Vegyük a fonálinga fázisterét! Ebben két szignifikánsan különböző görbesereget szeparátrix választ el (amikor nem lendül át az inga, és amikor átlendül). Mi ennek a szeparátrixnak az egyenlete?

2.2. Feladat. Adott egy rendszer, ahol egy x tengelyen levő l_0 nyugalalmú hosszú, k irányú erejű rugó végére egy m tömegű, L hosszú matematikai ingát függesztünk fel. Írjuk fel a mozgásegyenleteket!

2.3. Feladat. Adott egy olyan fázistér, aminek sebességtengelytől balra első felén fél-ellipszisek vannak, míg a jobbra eső felén vízszintes egyenesek (egymással folytonosan összekötve). Milyen potenciálnak felel ez meg?

2.4. Feladat. Essen szabadon egy test az ismert $V(y) = mgy$ potenciálban. Ejtsük a testet kezdősebesség nélkül az origóból. Így a megoldás a szintén ismert $y^0(t) = -\frac{g}{2}t^2$. Perturbáljuk meg a potenciált:

$$V(y) = mgy + \epsilon y^3 \quad (1)$$

Adjuk meg a perturbált $y(t)$ trajektóriát! (mi lesz az a dimenziótlan mennyiség, aminek kicsinek kell lennie?)

2.1. Emelt szintű feladat. Adott a gyakorlaton látott $V(\varphi) = \frac{k}{2}l^2\varphi^2 + mgl \cos \varphi$ alakú potenciál.

a.) Mit kapunk kis kitérésekre frekvenciájára $(mg)/(kl) = 0$, illetve ∞ határesetben?

b.) Vegyünk egy olyan esetet, ahol már több, mint 3 egyensúlyi helyzet is megjelenik φ -ben! Adjuk meg az ezek körüli kis rezgések frekvenciáját!

2.2. Emelt szintű feladat. Vegyük a ferde rúgó esetét $l_0 > d$ esetben. Ekkor a kis rezgés amplitúdója exponenciálisan cseng le. Az $l_0 < d$ esetben látott periódusidőkre átlagolt mozgás módszerével mutassuk meg, hogy az oszcilláció burkólója tényleg exponenciális.